PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК IX. Ч. 100 (996). СУБОТА, 20. СЕРПНЯ 1927. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, AUGUST 20th, 1927. No. 100 (996). VOL. IX.

The Prowincial Library City

Оборончий Комітет Сакка і Ванзеті закликає робітництво цілого світа до страйку на 22. серпня

НАЙВИЩИЙ СУД СТЕЙТУ МАСЕЧУЗЕТС ВІДКИНУВ АПЕЛЬ ОБОРОНИ ЗА НОВОЮ РОЗПРАВОЮ. — АДВОКАТ ГИЛ КАЖЕ, ЩО АПЕЛЮВАТИМЕ ДО НАЙВИЩОГО СУДУ КРАЇНИ. — КРАЄВИЙ ГРОМАДЯНСЬКИЙ КОМІТЕТ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД ВЛАДИ РОЗГЛЯНЕННЯ АРХІВІВ ДЕПАРТАМЕНТУ СПРАВЕДЛИВОСТИ.

БОСТОН, Мас., 19. серпня. — Найвищий суд стейту Масечузетс відкинув нині аплікацію оборонців Ніколя Сакка й Бартольомея Ванзеті в справі переведення нової розправи.

Екзекуцію виконано буде у вівторок рано, якщо апель до найвищого суду Злучених Держав потерпить невдачу в протягу одинадцяти годин.

Сакко й Ванзеті будуть нині переведені знову до камери смертників.

Оборона докладає всіх старань, щоб знову затримати вирок і апелює до найвищого суду Злучених Держав.

БОСТОН, Мас., 18. серпня. — Комітет Оборони Сакка й Ванзеті видав сьогодня заклик до робітництва цілого світу вийти в понеділок, дня 22-го серпня, на страйк, щоби запротестувати проти виконання смертного вироку.

Робітничі організації в більших осередках Злучених Держав приготовляються до цего страйку від кількох днів.

БОСТОН, 15. серпня. — Вчера проголошено тут про сформування Крайового Громадянського Комітету з метою добитись права розглянути архіви Департаменту Юстиції, щоби можна було встановити, яка звязь існує між департаментом а справою Сакка й Ванзеті.

Поклик видав відомий ліберал Роберт Марс Ловет і звернувся з ним до ріжних визначних ліберально думаючих людей.

Свою згоду вступити до цього комітету заявили: професор А. Майклджон, Др. Дейвід Стар Джордан і инші.

БОСТОН, Мас., 17. серпня. — Адвокат Артур Д. Гил, який веде перед в обороні Сакка й Ванзеті, заявив сьогодня перший раз за весь час леґальної судової боротьби, що на випадок відкинення найвищим стейтовим судом апелю в справі нового процесу для засуджених, він удасться з цілою справою до найвищого суду цілої країни в Вашингтоні. Він думає оперти свій апель на тій основі, що в часі першої росправи суддя Теєр був упереджений до Сакка й Ванзеті і з цеї причини вони були засуджені не після судових правил і постанов, якими користується кожна підсудима людина.

БОСТОН, 14. серпня. — В Злучених Державах сформувався Горожанський Національний Комітет для оборони Сакка і Ванзеті. Цей комітет складається виключно з самих учених професорів з ріжних американських університетів і инших високих шкіл.

НІҐЕРСЬКА ҐАЗЕТА СТАЄ В ОБОРОНІ САККА Й ВАНЗЕТІ.

Виконання вироку потрясе основами суспільства, а чорна раса поступить ще один крок до комунізму.

БАЛТИМОР, 15. серпня. — Наколи стейт Масечузетс таки відважиться виконати свої ганебні наміри супроти Сакка й Ванзеті, то чорна раса посунеться ще один крок далі по шляху до комунізму.

До такого заключення приходить нігерська ґазета в Балтимор, "Афро-Амерікен".

"Екзекуція", заявляє ґазета, "потрясе основами суспільства. Але не треба забувати, що перший вітер того сильного гураґану посіяно тоді, як реакційний стейт Масечузетс постановив звязати нагінку на так зв. "червоних" з покаранням цих двох людей.

"Сім років тому, людей, які осмілились правдиво висловити свою думку про війну, пятновано "зрадниками уряду". Коли Сакко й Ванзеті, відомі радикали, зістали арештовані як убійники, то реакційні могули з своїми попихачами з преси, казальниці, судів і т. д. дали росказ "устроїти нагінку на червоних".

Заявляючи, що світ посувається до комунізму, "Афро-Амерікен" зауважує, що Негри досі повільно йшли вперед. "Але — каже ґазета — в глибині мас розвивається тенденція до економічного радикалізму. Радянський Союз, виступивши на передову позицію в поході світу до диктатури пролетаріяту, має величезний вплив на молодь, що вестиме слідуючу ґенерацію.

"Радикальний Радянський Союз веде світову боротьбу, що дасть рівну нагоду всім расам, знесе з лиця землі війни і віддасть правління в руки людей обох полів, які працюють.

"Назвіть це більшовизмом, комунізмом, чи чим хочете, проте це напевно не буде ганьбою для молодого покоління стати в передових рядах того руху, що змагає до справедливого систему людських відносин".

НА ПЕРШІЙ РОСПРАВІ ЗАЙШЛА ПОМИЛКА.

БОСТОН, Мас., 15. серпня. — Рішення останньої леґальної судової боротьби в справі Сакка й Ванзеті в стейті Масечузетс спочиває тепер в руках чотирох суддів з найвищого суду. Оборона предложила перед суд домагання для засуджених нового процесу на тій основі, що в першій росправі зайшла помилка.

ВСЕКАНАДІЙСЬКИЙ КОНҐРЕС ПРАЦІ В ОБОРОНІ ЗАСУДЖЕНИХ.

Президент Конґресу Мошер вислав апель до Кулиджа, щоб він вглянув в справу Сакка й Ванзеті.

ОТТАВА, 18. серпня. — Протестуючи проти поступовання судді Теєра і леґальної судової машинерії, що засудили Сакка й Ванзеті, Всеканадійський Конґрес Праці вислав апель до президента Калвіна Кулиджа домагаючися припинення виконання екзекуції Сакка й Ванзеті.

Вислана телеґрама звучить:

"Всекраєвий Конґрес Праці повздержувався досі від висловy почувань 70,000 канадійських робітників, що їх він репрезентує, відносно чудовищної судової процедури, яка допровадила Сакка й Ванзеті майже до їхньої загибелі. Конґрес надіявся, що адміністрація Злучених Держав знайде способи, щоб поправити те лихо, вчинене очевидно упередженим суддією і безсоромною леґальною машинерією. Але жахлива судьба Сакка й Ванзеті і кара, що має бути виконана за злочин, що його на думку цілого світа ці робітники не вчинили, примушує Конґрес просити Вас вмішатися в цю справу в інтересі людства. Якщо екзекуція Сакка й Ванзеті буде виконана, то ми переконані, що робітники Канади тимбільше будуть відноситися зі зневагою до імени справедливости Злуч. Держав".

Апель цей підписав А. Р. Мошер, президент і В. П. Борфорд, секретар Всеканадійського Конґресу Праці.

АРМІЯ ҐЕНЕРАЛА ФЕН Ю-СЯНА ТАКОЖ ПОТЕРПІЛА ПОРАЖКУ.

Армія Чан Цо-Ліна здобула Пуков і бомбардує через ріку Нанкін, столицю бувшого команданта Чан Кай-Ші.

ЛОНДОН, 17. серпня. — Ґазета "Ексчендж Телеграф" дістала каблеґраму з Шангаю, що північні війська Чан Цо-Ліна здобули місто Пуков і бомбардують на другім боці ріки Янце місто Нанкін.

В Шангаю змобілізовано добровольчу армію для оборони перед евентуальним атаком армії з обох таборів.

Залізнодорожна лінія з Нанкіну до Шангаю поперериванa.

Щоби здержати наступ реакційних північних військ на полудень, "християнський" ґенерал Фен Ю-Сян розпочав атак в околиці Кай-Фенґ, але потерпів повну невдачу.

Британські горожане масово залишають Нанкін і на воєнних британських кораблях відпливають до Шангаю.

ШАНГАЙ, Китай, 16. серпня. — Відомости з достовірних жерел говорять, що націоналістичні війська з поспіхом залишають північний беріг ріки Янце та що війська північних реакційних ґенералів посуваються вперед. Тисячі утікачів з Нанкіну і Чінкіянґ напливають до Шангаю.

ЛОНДОН, 15. серпня. — Донесення до "Ексчендж Телеграф" з міста Сватова в Китаю говорять, що мілітаристи-реакціонери продовжають винищувати радикальний робітничо-селянський рух. Місцевий уряд дав приказ зрубати голови 21 комуністам. Мимо великого числа радикалів, які сидять в тюрмі і очікують засуду, поліція і військові власти переводять дальшу нагінку.

ТОЧНА СТАТИСТИКА НАСЕЛЕННЯ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

На основі звіту Центрального Статистичного Управління на засіданні великої президії ВУЦВК — точна цифра населення Рад. України виносить 29,020,000 душ. 81.8 процент цего населення жиє на селах, а решта по містах. Загальна густота населення — 64 душі на один квадратовий кільометер. Загальне число населення України за останні 30 років зросло на 37 процент.

Спостерігається процес пересування населення в південно-східному напрямі, до Донбасу й степу, а також до великих міст. Сільське населення за 30 років збільшилося на 34 процент. Починаючи з 1914 року приріст населення гостро скорочується — з 400 тисяч душ до 66 тисяч на рік (безпосередній вплив війни). Але з 1925 року приріст населення збільшується до 600 тисяч душ на рік. (Наслідок не лише самого відродження, але, головним чином, зменшення смертности на селі, особливо серед дітей, де радянська влада запровадила охорону дитинства й материнства.)

По національностям населення України ділиться так: Українців серед сільського населення 87.69 процент; Росіян — 5.49 процент; Євреїв — 1.5 процент; Поляків 1.57 процент; Німців 1.53 процент. Далі йде незначний процент Греків, Болгар, Білорусів і ин.

Сільське населення України становить 23,569,481. Всього на Рад. Україні зареєстровано 5,045,475 господарств.

СТРАЙК ЗАЛІЗНИЧНИКІВ В ТУРЕЧЧИНІ.

АДАНА, Туреччина, 12. серпня. — Щоби спинити потяг до Алеппо, який правительство старалося оперувати страйколомами, більше як сто страйкуючих робітників лягли на залізничий тор і осягнули свою ціль. Потяг спинено і страйколоми покинули працю.

На страйк вийшло поверх 1,000 професійних залізнодорожних робітників, які домагаються підвищення заробітньої платні. Є це перший поважніший страйк від коли Туреччина стала республикою.

ЗНОВУ ВИБРАЛИ ГОЛОВОЮ РЕАКЦІОНЕРА.

СИДНЕЙ, Н. С., 17. серпня. — Головою майнерської юнії 26 дистрікту вибрано знову відомого реакціонера Дж. В. МакЛауда. В голосованню взяло участь тільки 50% членства. В виборах не було ніякого зацікавлення.

ВЕЛИКИЙ ЗРІСТ ІМІҐРАЦІЇ ДО КАНАДИ.

Після урядового звіту міністерства іміґрації, до Канади прибуло в місяці травні 23,941 іміґрантів. З цего припадає на Велику Британію 8,408, на Злучені Держави 2,503, а на инші европейські країни 13,030. Цего року загально іміґрація до Канади збільшилась. В травні 1926 до Канади приїхаприїхало лише 18,620 іміґрантів, отже на 5,321 менше, як цего року.

ПРАВИТЕЛЬСТВО ГРЕЦІЇ ЗРЕОРҐАНІЗОВАНО.

АТЕНИ, Греція, 17. серпня. — Премієр М. Заїміс перебудував наново ціле своє правительство, яке наслідком боротьби між міністрами, розлетілось було минулого тижня.

Кількох бувших міністрів повернули на свої позиції і парлямент знову пічне свої наради в понеділок.

В БРИТАНІЇ КАСУЮТЬ ВОЄННІ ЗАКОНИ.

ЛОНДОН, 17. серпня. — Якщо предложений законопроєкт в палаті панів (лордів) перейде останнє читання і стане законом, більше як 760 ріжних воєнних законів, що були ухвалені між 1900 і 1920 роками, перестануть бути законами. Правительство надіється, що в цій справі воно не стрінеться з ніякою опозицією, бо більшість цих воєнних законів стали вже мертвими або безвартними.

АМЕРИКАНСЬКІ ДЕЛЕҐАЦІЇ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

На Радянській Україні їздять тепер дві великі американські делеґації. Перша — американських журналістів і кореспондентів буржуазних ґазет, а друга — студентська.

Відвідавши ріжні міста Радянського Союза, а на Україні Київ, Харків, Донбас — делеґації заявили, що в Америці мильно представляють економічний і політичний стан Радянського Союза.

КАЖУТЬ, ЩО АРЕШТУВАЛИ Ц.К. КОМПАРТІЇ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

Арештовано багато осіб у Варшаві і Львові. — При трусах знайдено багато комуністичних відозв.

Польська преса доносить, що політична поліція у Варшаві напала на слід Центрального Комітету Комуністичної Партії Західної України, що мав приміщення в кімнаті Костя Хавелка, сина українського попа та в помешканню Найтайха. У звязі з цим поліція перевела численні арештування серед української студентської молоді у Варшаві й Львові. У Варшаві арештовано коло 30 осіб. Імена арештованих у Львові поліція тримає в тайні.

При трусах у Варшаві найдено багато відозв Комуністичної Партії Західної України, в яких закликається робітників і селян до збройного повстання проти шляхетської Польщі, відірвання від неї Західної України та прилучення її до Радянської України.

Варшавська преса подає, що арештовано студентку Марію Мільштайн, яка була звязковим між Ц.К. у Варшаві й Львові, звідки через терор-поліції перенесено було Центральний Комітет до Варшави.

(Це донесення польської преси про арештування Ц.К. Компартії Західної України треба брати з застереженням, бо все це може бути звичайна провокація поліції для того, щоб запакувати в тюрму кілька десяток Українців. — Ред.)

ЗНОВУ АРЕШТУЮТЬ ЗА "ДЕРЖАВНУ ЗРАДУ".

Дня 7. липня ц. р. тернопільська політична поліція арештувала селян Михайла Кундика і Луця Бицу, обох з тернопільського повіту, під закидом державної зради і за ширення ніби-то комуністичної пропаґанди. Приводом до слідства й арештування Кундика і Бица було це, що в кілька днів перед тим, коли вертали люде з празника в Чернихові до дому, а між ними й обидва арештовані, хтось розкинув комуністичні відозви на дорозі, а Бица підняв їх і взяв з собою до дому. Обидва арештовані є в слідчій тюрмі в Тернополі.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ НА ДАЛЕКОМУ РАДЯНСЬКОМУ СХОДІ.

ВЛАДИВОСТОК, Сибір, 18. серпня. — Останні донесення до тутешньої преси стверджують, що бурі і зливи спричинили вилив рік Амур і Усурі, наслідком чого в цілому дистрікті більше як 100 селян згинуло, а 40,000 остало без даху над головою. Вода залляла більше як 100 сіл. Небезпека зростає, бо вона в ріках підноситься далі один цаль на годину. Ріка Амур піднялася досі 12 стіп понад звичайний урівень і загрожує знищенням Хабаровська, який є одним з найважніших міст Далекого Сходу.

Транссибірська залізнича дорога в кількох місцях поперериванa. Вилив ріки Усурі знищив досі кілька фабрик. В деяких околицях селянські господарства затоплені і цілком понищені.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКИХ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПЛЯКАТВ.

Заходом Українського Наукового Інституту Книгознавства в Київі приготовляється вистава українських революційних афішів, що появилися друком на протязі 1905—1927 років.

ПРОТЕСТУЙТЕ ПРОТИ СТРАЧЕННЯ САККА Й ВАНЗЕТІ!

Масова демонстрація для запротестування проти страчення Ніколя Сакка й Бартольомея Ванзеті, які мають згинути на електричному кріслі в понеділок, 22. серпня, відбудеться у Вінніпеґу

В НЕДІЛЮ, 21-ГО СЕРПНЯ Ц. Р.

НА МАРКЕТ СКВЕЙРІ, КОЛО СИТІ ГОЛ

В ГОДИНІ 8-ІЙ ВЕЧЕРОМ

Робітники й робітниці Вінніпеґу! Останні телеґрами, які наспіли в пятницю, 19. серпня перед полуднем доносять, що найвищий суд стейту Масечузетс відкинув апель оборончого комітету Сакка й Ванзеті для нової розправи. Тому приходіть масово на цю демонстрацію і запротестуйте грімко проти огидного морду, який хоче поповнити американська буржуазія над двома невинними робітниками!

Головою мітінґу буде алдермен т. В. Н. КОЛІСНИК. Будуть говорити визначні промовці.